

Concursul Internațional de Vioară

Corina BURĂ

Acum, când s-au risipit acordurile din cadența finală a celei de a XIX-a ediții a Festivalului și Concursului Internațional „George Enescu”, cei care au urmărit îndeaproape evenimentul în complexitatea lui sunt animați de trăiri contradictorii, care amestecă enorma oboseală cu plăcerea acumulată și curiozitatea față de conținutul manifestării din 2011. Pentru cei mai puțin avizați, care, totuși, citească rândurile acestei reviste, 2 ani nu reprezintă decât minimum de timp pentru ca o asemenea acțiune să fie dusă la bun sfârșit în condiții cât mai bune și la un cât mai înalt nivel. Aceeași strategie se impune mai ales la pregătirea participării la un concurs, știut fiind că afirmarea și accederea la un nivel superior în carieră depind în mare măsură de un CV în care figurezi ca finalist al unei competiții internaționale.

S-a afirmat de multe ori că acum, în acest moment al istoriei, apar cu mult mai multe talente decât acum 50-70 de ani. Faptul că numărul competițiilor naționale și internaționale a crescut vertiginos în ultimul sfert de secol este deja o realitate, iar fenomenul, probabil, se înscrie pe aceeași pantă accelerată pe care se desfășoară întreaga viață a Planetei. După aproape 18 ani de la reînființare, Concursul internațional „George Enescu” dă semne vizibile de revenire la respectul de care s-a bucurat odinioară, constatare care se bazează pe numărul mare de participanți înscriși la cele trei secții și pe nivelul la care s-au prezentat competitorii. Pentru că domeniul viorii rămâne totuși marcat de accentul cel mai puternic în această întrecere, Enescu fiind încă perceput ca unul dintre cei mai mari violoniști-interpreți ai tuturor timpurilor (până când acest mit va fi ocultat de încă misterioasa sa creație), participarea de anul acesta a fost una foarte importantă atât numeric cât mai ales calitativ. Au evoluat 51 de concurenți din cei 67 înscriși, cu mențiunea că unii dintre ei și-au declarat o dublă apartenență: nativă și de rezidență, ceea ce infirmă parțial înțelesul dictonului latin *ubi bene, ibi patria*. Predominanți au fost reprezentanții țărilor din Extremul Orient: Coreea, Japonia și China (19) precum și cei din spațiu ex-sovietic (12) indiferent că au rezidența acolo sau în altă parte (așa cum au fost și cei trei profesori străini, membri ai juriului: S. Kravchenko/ Rusia, P. Berman/ Italia sau I. Petrushevski/ Anglia. Vestul Europei, dominat în pedagogie tot de reprezentanții școlii ruse a avut 8 concurenți – 4 din Germania, cei din Europa Centrală și de Est 10, dintre care 7 români, iar Statele Unite 2. Competiția a fost una de rezistență, după epuizarea primei etape concurenții selectați trebuind să cânte în fiecare zi programe diferite, de mare complexitate, pentru care erau necesare și repetiții cu pianul. Cum regulamentul concursului este restrictiv, numărul celor admiși restrângându-se proporțional într-o manieră, am putea-o numi dramatică, competiția a fost una destul de traumatizantă pentru participanți. Talentul nu se poate cuantifica după canoane (mai ales că Postmodernismul lasă o mare libertate în conturarea unei maniere interpretative sau a alteia, totul oscilând încă între tradiție și sinteză) și atunci totul rămâne la un fel de liberă alegere, mai ales în contextul în care trei dintre personalitățile invitate în juriu (în total trebuiau să fie 9 membri) și-au declinat participarea într-un moment în care orice altă mișcare nu mai era posibilă.

Jaroslav Nadrzycki

Foto: Iliana Schileru

Competiția a fost atât de strânsă încât chiar pentru cei foarte puțini, din păcate, care au urmărit tot concursul, un anumit clasament a mai adus surprize. După cum se știe, Jaroslav Nadrzycki a luat Marele Premiu, Shin A-Rah premiul II și Nadezda Palitsyna premiul III. Desigur, anumite concluzii trase de la edițiile de după 1989 au impus restricționarea numărului de premii, dar tare bine ar fi ca pe viitor să se revină la extinderea care era în regulamentul de început, cu existența premiilor IV, V, și VI, de care anul acesta era atât de multă nevoie, deoarece important este aspectul de imagine și nu cel neapărat material.

Reprezentanții României s-a descurcat destul de bine în contextul lipsei unor responsabili care ar fi extrem de necesari în gestionarea acestei probleme la nivel național. Nu dorim să intrăm în detalii, dar se pot face foarte multe lucruri bune dacă ar fi interes, bună voință și mai puțin orgoliu. Exemplele și ideile bune prinosesc, nu impun nici costuri, așteaptă doar să fie puse în practică... așadar, pentru 2011!

Concursul de pian

Lavinia COMAN

La cea de-a zecea ediție consemnăm participarea a 46 de candidați din 19 țări: Italia, Polonia, Coreea de Sud, Belarus, Japonia, România, Cehia, Rusia, China, Germania, Kazahstan, Chile, Iran, Franța, Finlanda, Grecia, Ucraina, Canada, SUA. Delegația cea mai numeroasă provine din Coreea de Sud și cuprinde unsprezece concurenți.

Juriul competiției este format din Rolf Dieter Arens și Wolfgang Manz – Germania, Thérèse Dussaut – Franța, Elisabeth Eschwe – Austria, Valentin Gheorghiu și Dan Grigore – România, Karin Lechner – Argentina, Alan Weiss – SUA.

După consumarea primei etape constatăm cu bucurie nivelul ridicat al competiției. Rezultă că avem un concurs internațional de anvergură, unde a fi un bun pianist reprezintă condiția minimă de participare. Pentru a accede în etapele superioare se impun calități deosebite de creativitate artistică și competență instrumentală. Cei doisprezece tineri selecționați pentru etapa a doua au demonstrat asemenea capacități. Printre cele mai reușite momente de împlinire aș vrea să relev interpretarea *Sonatei în do major* de Haydn de către Amir Tebenikhin din Kazahstan. Iliia Rușkovski din Rusia ne-a oferit *Sonata în si bemol major* de Mozart care conținea o bogăție fascinantă de sensuri. Deasemenea, românul Răzvan Filipoiu a cântat *Sonata în Re major* în cel mai fermecător stil mozartian. Memorabile au fost și *Studiile* de Chopin realizate de interpreți asiatici și de Dinara Mazitova din Belarus. Tokuno Mana, din Japonia, ne-a încântat cu un minunat Studiu de concert *La leggerezza*, iar Christopher Falzone, laureatul cu premiul al treilea din 2007, ne-a uluit, ca și atunci, cu interpretarea de mare anvergură, electrizantă, a studiului *Wilde Jagd*, ambele de Franz Liszt.

Ca piesă preferată a candidaților, șlagărul ediției a fost *Studiul* de Scriabin *op. 42 nr. 5 în do diez minor*, care s-a cântat de 8 ori. Versiunile cele mai impresionante prin patos și frumusețea construcției au fost create de An Jong Do și de chinezul Wang Jingjing, care a fost extraordinar în întregul său program, de la primul până la ultimul sunet.

În etapa a doua candidații selecționați și-au putut pune în evidență noi fațete ale înzestrării lor, îndeosebi în confruntarea cu sonatele de Beethoven și cu marele repertoriu romantic. La acest capitol a impresionat puternic Amir Tebenikhin. El a demonstrat disponibilități excepționale de modelare a edificiului sonor în ambele domenii. A fascinat auditoriul prin coloristica timbrală transparentă, strălucitoare utilizată în *Aurora* beethoveniană. Apoi s-a identificat total cu titanismul lisztian în monumentală *Sonată în si minor*, unde a atins cele mai profunde zone ale meditației filosofice precum și cele mai îndrăznețe culminații dramatice.

O altă evoluție puternică a fost aceea a lui Wang Jingjing, a cărui sonată de Beethoven s-a bucurat de o construcție admirabilă, echilibrată, plină de forță, convingătoare, interiorizată și cu o gândire logică riguroasă. În cea de-a doua sonată de Brahms, a cuprins uriașul edificiu, reușind să creeze o întreagă lume de idei și trăiri lăuntrice creatoare. Concurentul Paredes Gonzales din Mexic a realizat cu multă pasiune *Sonata op. 110* de Beethoven și *Variațiunile de Liszt pe o temă de Bach*, punând în lumină forța unui temperament latin arzător. Acesta i-a prilejuit totodată unele duriități în atac și mici momente de pierdere a concentrării. An Jong Do a cântat *Sonata op. 110* de Beethoven și *Kreisleriana op. 16* de Schumann, fiind cuceritor prin simplitate și sinceritate.

Pentru că am vorbit până acum de momente care m-au captivat, aș vrea să punctez și câteva lucruri care mi-au produs nemulțumire, căci au existat și din acestea. De exemplu, m-au supărat momentele în care interpretul uita să se asculte, lăsând mâinile să meargă fără controlul auzului conștient. M-a necăjit nepăsarea manifestată uneori față de textul compozitorului și față de indicațiile acestuia. Alteori a lipsit voința de construcție a pieselor, fiind neclare contururile forme, a lipsit voința de stil și expresie. Am întâlnit și cazuri de